

חשון התשע"ח

בס"ד

השיעור מוקדש לעילוי נשמת מנחם אביצור בן יהודה אריה ז"ל

דמותו של יצחק כמודל לעבודת ה' מתוך שגרה

לפרשות תולדות (על פי שיעור של הרב יהושע ויצמן)

רבונו של עולם, ימחו על קדושת שמך. אמר: לא בסבי (בזקנים) טעמא ולא בדרדקי (בילדים) עצה, אמר לו ליצחק: בניך חטאו לי. אמר לפניו: רבונו של עולם, בני ולא בניך?! בשעה שהקדימו לפניך נעשה לנשמע, קראת להם (שמות ד'): "בני בכורי", עכשיו בני ולא בניך?! ועוד, כמה חטאו, כמה שנותיו של אדם שבעים שנה, דל עשרין דלא ענשת עלייהו (תסיר עשרים שנה שלא ענשת עליהן) - פשו להו (נשאר) חמשין, דל עשרין וחמשה דלילותא (תסיר עשרים וחמש שנים של הלילות) - פשו להו עשרין וחמשה, דל תרתי סרי ופלגא דצלווי ומיכל ודבית הכסא (תסיר שתיים עשרה שנים וחצי של תפילה ואכילה ובית הכסא) - פשו להו תרתי סרי ופלגא (נשאר שתיים עשרה שנים וחצי), אם אתה סובל את כולם - מוטב, ואם לאו - פלגא עלי ופלגא עליך (חצי עלי וחצי עליך), ואם תמצא לומר כולם עלי - הא קריבית נפשי קמך (הרי הקרבתני עצמי לפניך). פתחו ואמרו "אתה אבינו", אמר להם יצחק: עד שאתם מקלסין לי קלסו להקב"ה, ומחוי (ומראה) להו יצחק הקב"ה בעינייהו, מיד נשאו עיניהם למרום ואומרים (ישעיהו ס"ג): "אתה ה' אבינו גואלנו מעולם שמך".

8. בראשית כ"ד, סז:

"ויביאה יצחק האוהלה שרה אימו וייקח את רבקה ותהי לו לאישה ויאהבה וינחם יצחק אחרי אימו"

9. בראשית כ"ז, כא – כג:

"ויאמר יצחק אל יעקוב גשה נא ואמושך בני האתה זה בני עשיו אם לא. ויגש יעקוב אל יצחק אביו וימושוהו ויאמר הקול קול יעקוב והידיים ידי עשיו. ולא הכירו כי היו ידיו כידי עשיו אחיו שעירות ויברכהו"

10. בראשית כ"ז, ל"ג:

ויחרד יצחק חרדה גדלה עד מאד ויאמר מי אפוא הוא הצד ציד ויבא לי ואכל מפל בטרם תבוא ואברכהו גם ברוך יהיה.

1. בראשית כ"ה, י"ח, כ"ו:

ואלה תולדות יצחק בן אברהם אברהם הוליד את יצחק... ואחרי כן יצא אחיו וידו אחזת בעקב עשו ויקרא שמו יעקב ויצחק בן ששים שנה בלדת אתם.

2. בראשית כ"ח, א'–ד':

ויקרא יצחק אל יעקב ויברך אתו ויצוהו ויאמר לו לא תקח אשה מבנות כנען. קום לך פדנה ארם... ואל שדי ברך אתך... ויתן לך את ברכת אברהם לך ולזרעך אתך לרשתך את ארץ מגרף אשר נתן אלקים לאברהם.

3. זוהר (ח"א תולדות קל"ה ע"ב בתרגום):

פתח ואמר (שיר השירים ד'): "מעין גנים באר מים חיים ונוזלים מן לבנון", פסוק זה נאמר, אבל הרי העמידוהו, "מעין גנים" זה אברהם, "באר מים חיים", זה יצחק, "ונוזלים מן לבנון", זה יעקב.

4. ירושלמי ברכות (פ"א ה"ו):

ולמה נשתנה שמו של אברהם ושמו של יעקב, ושמו של יצחק לא נשתנה? אילו אבותן קראו אותן בשמן אבל יצחק הקב"ה קראו יצחק, שנאמר: "וקראת את שמו יצחק".

5. בראשית כ"ח, ד':

ויתן לך את ברכת אברהם לך ולזרעך אתך לרשתך את ארץ מגרף אשר נתן אלקים לאברהם.

6. רש"י:

את ברכת אברהם - שאמר לו: "ואעשך לגוי גדול", "והתברכו בזרעך". יהיו אותן ברכות האמורות בשבילך, ממך יצא אותו הגוי ואותו הזרע המבורך.

7. גמרא שבת (פ"ט ע"ב):

אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן: מאי דכתיב (ישעיהו ס"ג): "כי אתה אבינו כי אברהם לא ידענו וישראל לא יכירו אתה ה' אבינו גואלנו מעולם שמך", לעתיד לבא יאמר לו הקב"ה לאברהם: בניך חטאו לי. אמר לפניו: רבונו של עולם, ימחו על קדושת שמך. אמר, אימר ליה ליעקב דהוה ליה צער גידול בנים, אפשר דבעי רחמי עליהו. אמר ליה: בניך חטאו. אמר לפניו:

11. בראשית כ"ז, מ :

וְעַל־חֲרָבָךְ תַּחֲלֶה וְאֶת־אֲחִיךָ תַעֲבֹד וְהָיָה כַּאֲשֶׁר תִּרְיֹד
וּפְרִקֶתָּ עָלָיו מֵעַל צְוֹאָרְךָ

12. בראשית כ"ה, כא :

"וַיַּעֲתֶר יַצְחָק לֵה' לִנְכַח אִשְׁתּוֹ כִּי עָקְרָה הוּא"

13. תהלים כ"ד, ג' :

"מִי יַעֲלֶה בְּהַר ה' "

"וּמִי יִקּוּם בְּמִקְוֹם קִדְשׁוֹ."

14. הרב יהושע ויצמן :

אנו צריכים לבנות את הקביעות של ישיבת עם ישראל
בארצו. אחר שנים של קנין הארץ בכיבוש, הגיע הדור
שבו הארץ נקנית בחזקה ...

אנו לא צריכים לחפש מבצעים חלוציים מיוחדים, יוצאי
דופן. אדרבה, אנו צריכים לבנות את השגרה בצורה
ערכית וטובה - לבנות משפחות גדולות ויציבות, לבנות
חיים נורמליים וערכיים - אלו משימות לא פשוטות
בדור שלנו, והן המשימות שאנו צריכים להשקיע בהן.